

В.С. Міщенко, канд. екон. наук, доц. *(ДБТУ, Харків)*

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО КАПІТАЛУ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ КОМПАНІЇ

Концепція збереження фінансового капіталу пов'язана з тим, як суб'єкт господарювання вимірює капітал, який прагне зберегти. В економічній науці в основі вимірювання збереженого капіталу лежить вимірювання одержаного за результатами діяльності прибутку. Згідно з концепцією збереження фінансового капіталу прибуток може зростати у компанії в тому випадку, коли фінансова або грошова сума чистих активів станом на звітну дату перевищує фінансову суму чистих активів станом на початок періоду після вилучення всіх розподілених виплат власникам (дивідендів) та одержаних від них внесків за цей період.

Безумовною концептуальною основою фінансової звітності, якої дотримуються компанії, є врахування двох концепцій прибутку. Перша (фінансова) концепція пов'язана з оцінкою прибутку як зміни добробуту власників, друга або фізична концепція полягає у вимірюванні рівня прибутку як зміни ефективності роботи управлінського персоналу.

Дослідження концепції збереження фінансового капіталу ґрунтується трьох основних теоріях розуміння фінансового результату як інформативного поняття, а саме: синтактичній, семантичній та прагматичній теоріях прибутку. Кожна із зазначених концепцій має на меті вивчення різних груп показників результативності діяльності компанії виходячи з груп користувачів такої інформації та необхідністю прийняття управлінських рішень. Синтактична концепція дає можливість розкрити джерела формування прибутку шляхом розподілу на складові і не має на меті інформування конкретної групи користувачів. Тоді як семантична та прагматична концепції призначені для задоволення вимог конкретної групи користувачів інформації (держава, кредитори, акціонери, управлінський персонал тощо) про ефективність діяльності компанії. Тому для розкриття стейкхолдерами перспектив збереження фінансового капіталу компанії важливою є інформація аналізу поточного стану діяльності та перспектив розвитку, яка стосується максимізації ринкової вартості компанії.

В процесі аналізу стратегічних фінансових результатів діяльності компаніями досліджуються показники чистого операційного прибутку після оподаткування (NOPAT), прибуток до вирахування відсотків, податків, зносу та амортизації (EBITDA), показник ринкової капіталізації (Market Capitalization), показник ринкової доданої вартості (Market Value Added), віддача на інвестований капітал (ROI (C)), показник доданої економічної вартості компанії (EVA), показник SPREAD, які знаходять відображення у звітності компаній.

Нерозривним параметром вимірювання стану бізнес-діяльності компанії при розгляді концепції збереження фінансового капіталу є показник стійкості, оскільки включає в себе діагностику використання не лише фінансових, а і операційних та людських ресурсів компанії. Показник стійкості можна розглядати з двох сторін: по-перше, як стійкість зростання бізнесу, по-друге, як стійкість розвитку бізнесу. Якщо стійкість зростання бізнесу вимірюється за допомогою фінансових показників та індикатором зростання є створення прибутків власників бізнесу, то стійкість розвитку бізнесу можна виміряти шляхом створення цінності для стейкхолдерів, які не завжди досягаються через зростання фінансових результатів.

Показником рівня збереження фінансового капіталу прийнято вважати коефіцієнт економічної стійкості зростання бізнесу, який за високого його рівня повинен становити понад 0,1. Поряд з цим на економічну стійкість зростання бізнесу компаній впливають рентабельність власного капіталу (ROE) та рівень утримання прибутку для реінвестування (Retention Ratio). Оскільки ці показники знаходяться у мультиплікативному зв'язку, то компанії мають змогу оцінити вплив цих показників і здійснити оцінку деталізації зони ризику порушення безперервності діяльності.

З іншого боку, досліджуючи стійкість розвитку бізнесу компанії слід зосередити увагу на досягненні цілей сталого розвитку, які відображені в затвердженій ООН Концепції сталого розвитку. Зокрема досягнення цілей сталого розвитку, які ставить перед собою кожна компанія, вимірюється досягненнями підприємства не лише в економічному, а і в соціальному та екологічному аспектах діяльності по відношенню до визначених суспільством критеріїв.

Інформаційні джерела:

1. L. Lakhtionova, S. Kalabukhova. The Organization of Analytical Procedure for Assessing the Tax Efficiency of the Company According to the Financial Statements for Digitalization. *Digital Science: DSIC 2021*, Springer International Publishing, 2022. P. 332-341.